

Stanje in strategija digitalizacije Slovenije

Tomaž Kordiš, GZDBK
UNM, Novo mesto, 24. 10. 2023

Shaping Europe's
digital future

Digitalni kompas za digitalno preobrazbo Evrope

Evropska komisija je v letu 2021 predstavila Digitalni kompas za digitalno preobrazbo Evrope do leta 2030

Znanja in spretnosti

Strokovnjaki s področja IKT: 20 milijonov in večja uravnovešenost spolov

Osnovno digitalno znanje: vsaj 80 % prebivalstva

Digitalizacija javnih storitev

Ključne javne storitve: 100 % na spletu

e-Zdravje: 100 % državljanov ima spletni dostop do zdravstvene dokumentacije

Digitalna identiteta: 80 % državljanov ima dostop do digitalne identifikacije

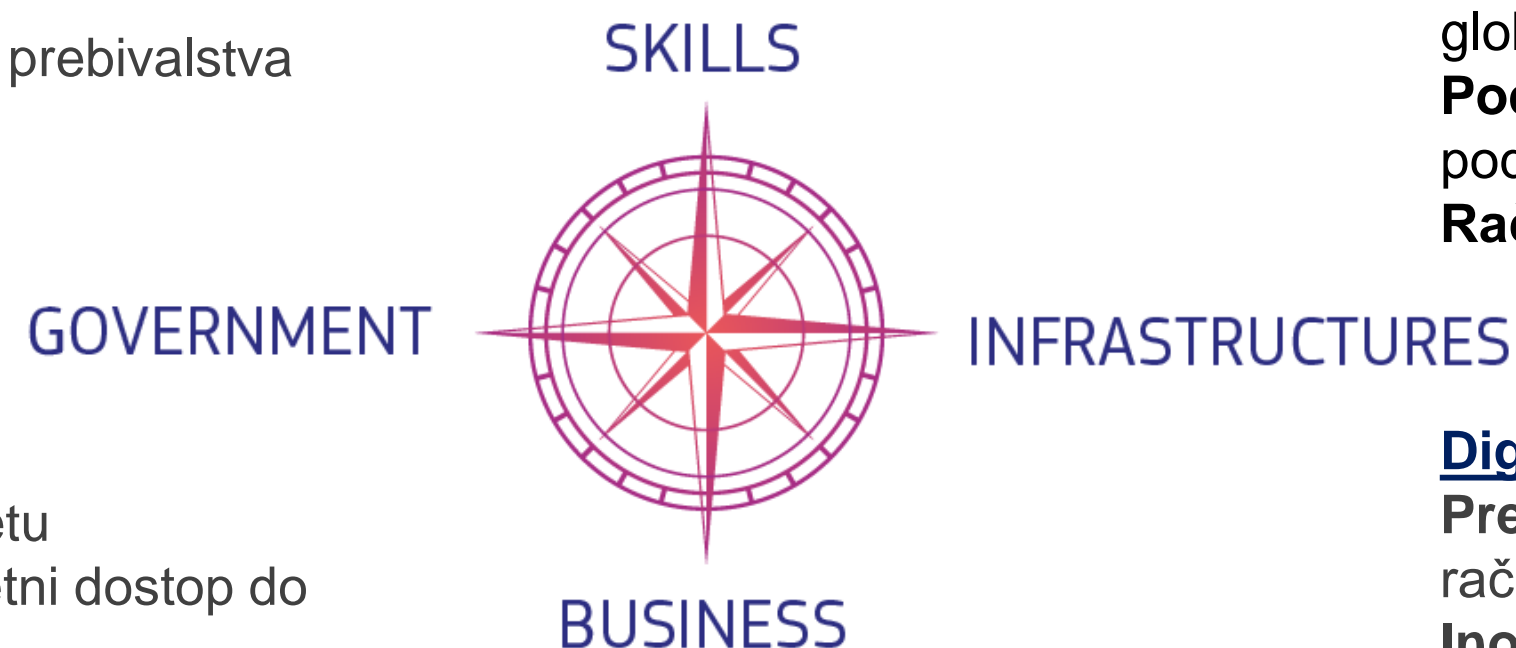
Varne in trajnostne digitalne infrastrukture

Povezljivost: gigabit za vse

Vrhunski polprevodniki: podvojitev deleža EU v globalni proizvodnji

Podatki – EDGE in računalništvo v oblaku: 10 000 podnebno nevtralnih zelo varnih robnih vozlišč

Računalništvo: prvi računalnik s kvantnim pospeškom

Digitalna preobrazba podjetij

Prevzemanje tehnologije: 75 % podjetij v EU uporablja računalništvo v oblaku, umetno inteligenco in velepodatke

Inovatorji: povečati širitev in financiranje, da bi podvojili število samorogov v EU

Pozno uvajanje v podjetjih: več kot 90 % MSP z doseženo vsaj osnovno stopnjo digitalne intenzivnosti

Strategija Digitalna Slovenija 2030

V Sloveniji je Vlada Republike Slovenije **23. 3. 2023** sprejela **strategijo Digitalna Slovenija 2030 (DSI2030)**, ki je namenjena **strateškemu načrtovanju spodbujanja digitalne preobrazbe Slovenije** v razvojnem obdobju **do leta 2030** tako v **družbi, državi, lokalnih skupnostih** kot **gospodarstvu**.

Ključna področja:

- Gigabitna infrastruktura
- Digitalne kompetence in vključenost
- Digitalna preobrazba gospodarstva
- Pot v pametno družbo 5.0
- Digitalne javne storitve
- Kibernetska varnost

Za **pospešeno rast produktivnosti** bodo morala slovenska **podjetja** ne le **pospešiti uvajanje posameznih (zahtevnejših) tehnologij**, ampak se bodo morala **(digitalne) preobrazbe lotiti celoviteje in bolj ambiciozno**, tako v smislu **digitalizacije** in **trajnosti** kot tudi **krepitev organizacijskih dejavnikov**, z večjim poudarkom na **prodornosti, ustvarjalnosti** in **inovativnosti**.

Strategijo Digitalna Slovenija 2030

DSI2030 je vezan na sledeče strateško razvojne dokumente:

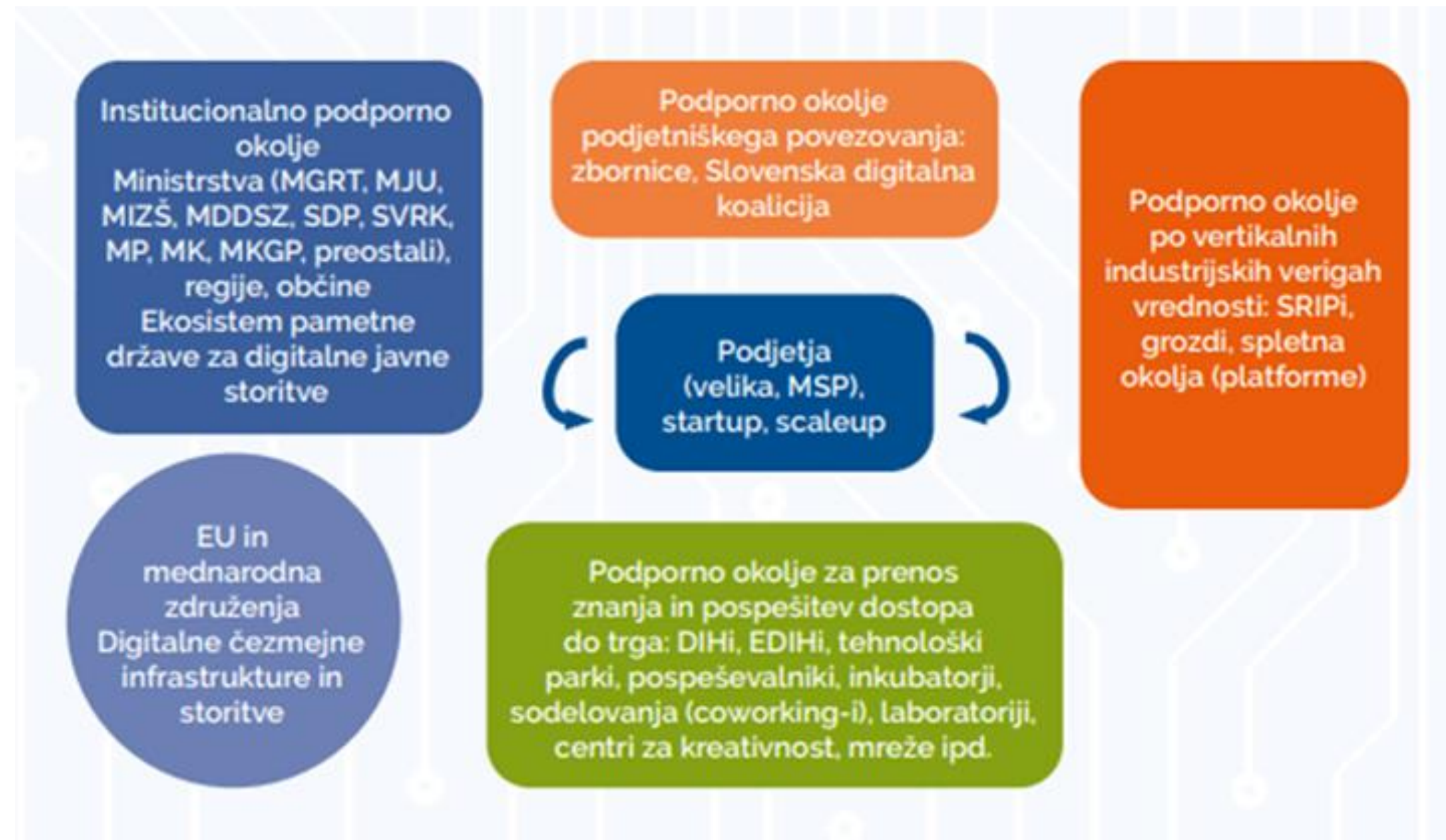
- **Strategija razvoja Slovenije**
- **Slovenska strategija pametne specializacije (S5)**
- **Slovenska industrijska strategija 2021–2030**

Krovno strategija DSI2030 pa **povezuje** in **dopolnjuje**:

- **Načrt razvoja gigabitne infrastrukture do 2030**
- **Strategija digitalne transformacije gospodarstva**
- **Nacionalni program spodbujanja razvoja in uporabe umetne inteligence v Republiki Sloveniji do leta 2025**
- **Strategija digitalnih javnih storitev 2030**

Podporno okolje

Za **uvedbo in izvajanje DSI2030** pa je ključno **podporno okolje**.

Vir: <https://www.gov.si/assets/ministrstva/MGTS/Dokumenti/DIPT/Digitalizacija/Strategija-digitalne-transformacije-gospodarstva.pdf>

Podporno okolje

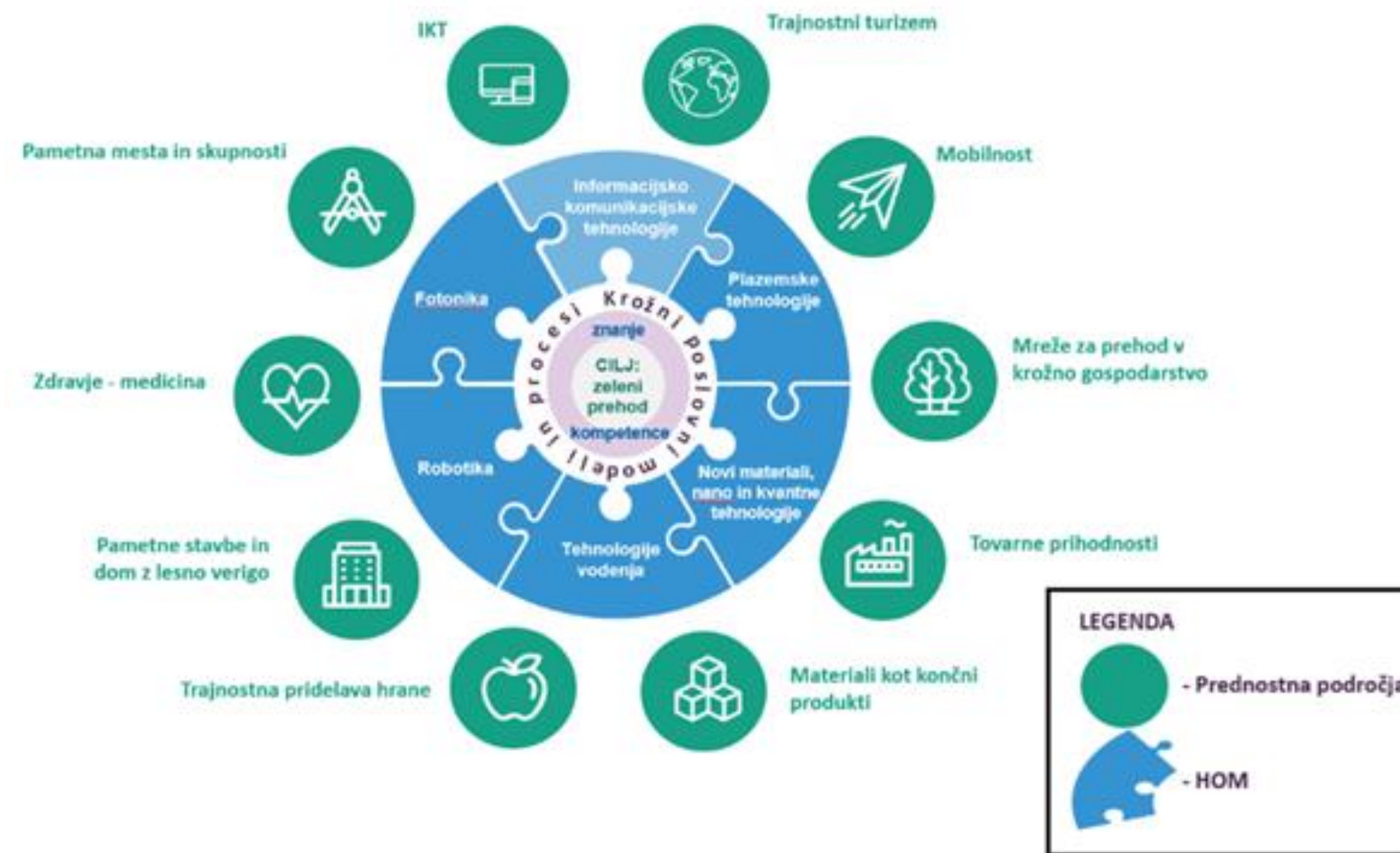
Za spodbujanje digitalne transformacije gospodarstva je potrebno še RRI podporno okolje, ki ga sestavljajo deležniki iz:

- **institucionalnega RRI podpornega okolja**, kamor uvrščamo **javne raziskovalne organizacije** (javne univerze z razvojno raziskovalnimi oddelki in javne raziskovalne zavode),
- **pisarn za prenos znanja** (Knowledge Transfer Offices – KTO) ipd.,
- **zasebnih raziskovalnih organizacij** (zasebni raziskovalni inštituti in zasebne visokošolske ustanove in univerze),
- **razvojnih oddelkov v podjetjih** in
- **mednarodnih RRI organizacij** in **mednarodnih mrež**, ki pomembno vplivajo na **krepitev osnove znanja o naprednih digitalnih tehnologijah** ter **prenosu tehnoloških rešitev in znanj na podjetja**.

Strategija pametne specializacije S5

Strategija pametne specializacije S5 ohranja osnovno strukturo iz S4, pri čemer dodatno utrjuje položaj vseh KETs/HOM in izdvaja HOM IKT. Horizontalna mreža IKT je v novem poslovnem modelu samostojno področje, KETs v SRIP ToP ohranjajo enak mrežni status kot v S4.

Strateški cilj S5 je zeleni prehod, ki ga razumemo kot inovativna, nizkoogljična, digitalna in na znanju temelječa preobrazba gospodarstva in družbe.

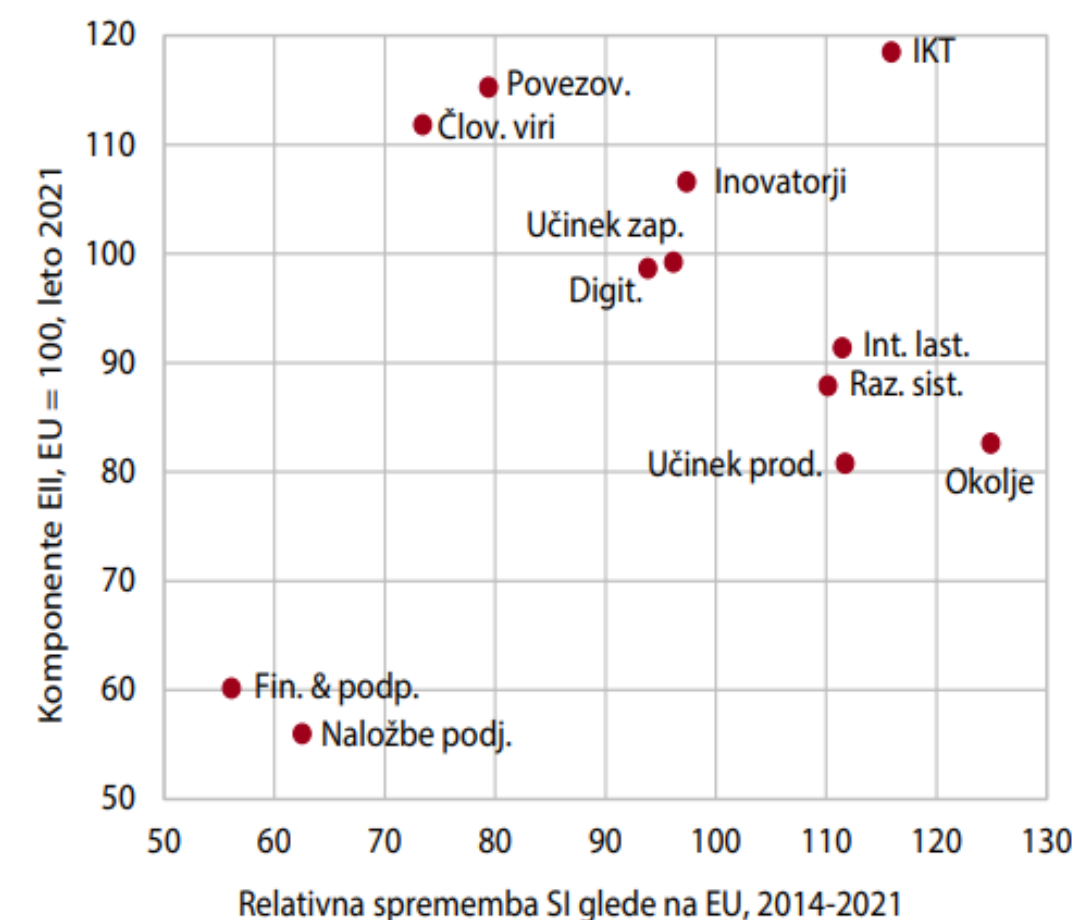
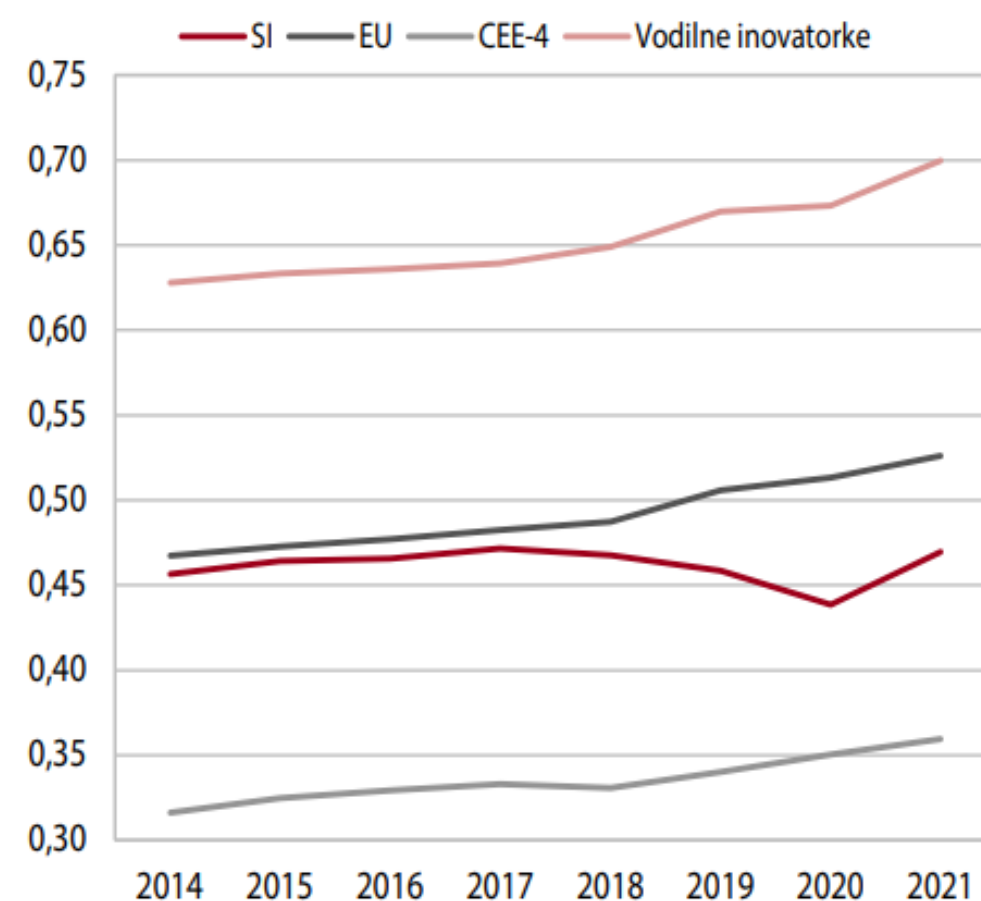

Vir: SVRK <https://evropskasredstva.si/app/uploads/2022/03/Slovenska-strategija-trajnostne-pametne-specializacije-S5-marec2022.pdf>

Poročil o razvoju 2022 (UMAR)

V Poročilu o razvoju 2022 (UMAR) je obravnavano področje **Raziskovalna, inovacijska in digitalna sposobnost** v katerem poudarja, da se na področju **inovacij** Slovenija oddaljuje od strateških ciljev in vse bolj zaostaja za EU, kar je **posledica prenizkih vlaganj, tako javnih kot zasebnih**.

Slovenija se je pri **vlaganjih**, ki poleg človeških virov najpomembneje vplivajo na **inovacije, digitalizacijo in robotizacijo** ter torej najmočnejše prispevajo k **preobrazbi v visoko produktivno gospodarstvo**, prelevila iz vodilne v povprečno vlagateljico.

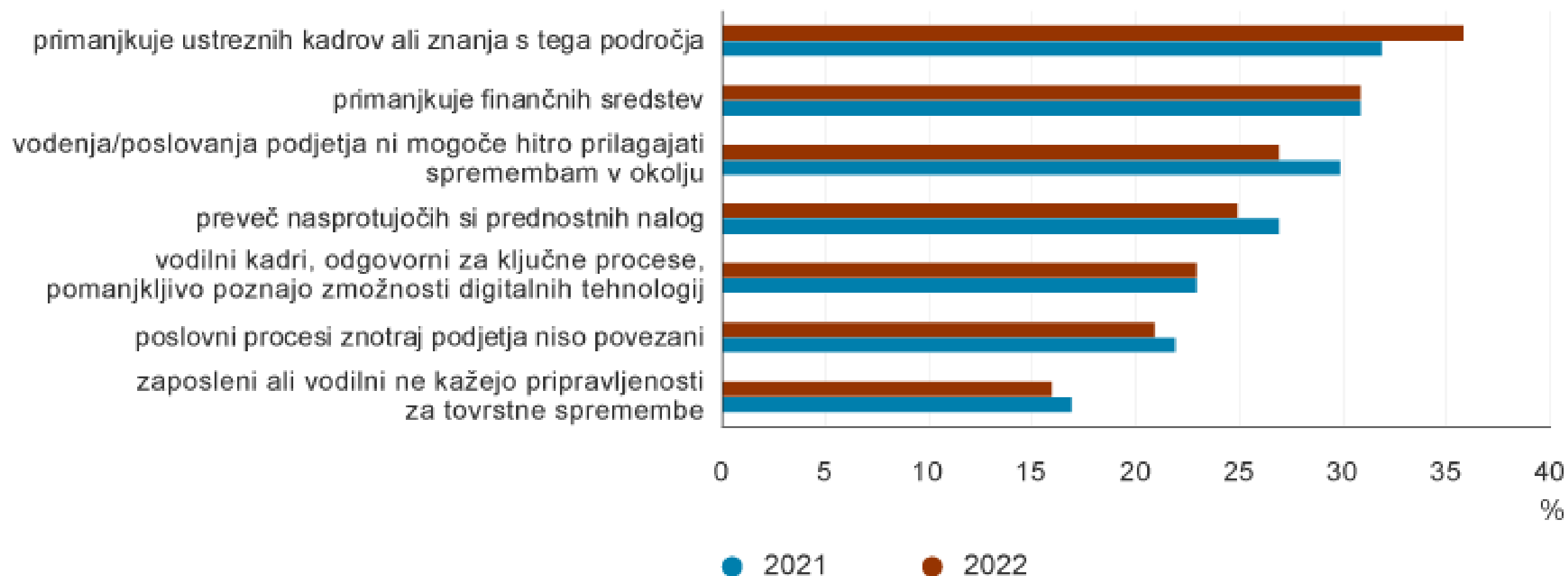

Vir: UMAR, https://www.umar.gov.si/fileadmin/user_upload/razvoj_slovenije/2022/slovenski/POR2022_splet2.pdf

Digitalna družba SURS poročila

SURS poroča, da **digitalno preobrazbo poslovanja podjetij** ovira **pomanjkanje ustreznega kadra ali znanja**.

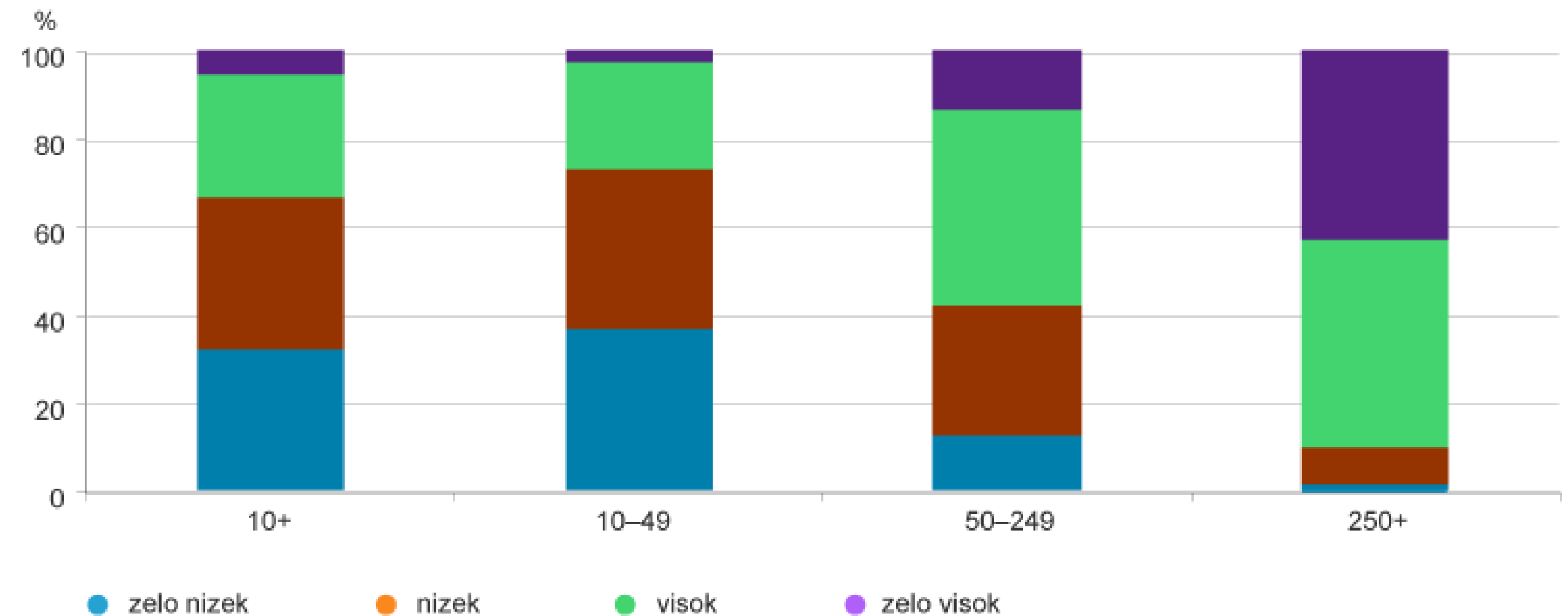
Delež podjetij z 10 ali več zaposlenimi in samozaposlenimi po težavah pri digitalni preobrazbi poslovanja, Slovenija

Digitalna družba SURS poročila

SURS stopnje digitalizacije izračuna na podlagi 12 kazalnikov, s katerimi spremlja uporabo IKT v podjetjih v posameznem letu. Podjetja se glede na to, koliko teh elementov izpolnjujejo in v kolikšnem obsegu, razvrščajo v 4 skupine: podjetja z zelo nizkim, nizkim, visokim in zelo visokim digitalnim indeksom.

Delež podjetij z 10 ali več zaposlenimi in samozaposlenimi po doseženi stopnji digitalizacije, izraženi z digitalnim indeksom, Slovenija, 2022

STRATEGIJA IZGRADNJE EKOSISTEMA SRC–EDIH

Podjetja in druge javne ter zasebne organizacije se povezujejo v ekosisteme z namenom, da si **izboljšajo pot do trga, pozicijo na trgu** ter da **zadovoljijo potrebe zahtevnih kupcev proizvodov in storitev**. Inovacijski ekosistem deluje po principu **modela trojne vijačnice** (triple helix). Gre za niz **interakcij** med **gospodarstvom, visokošolsko – raziskovalnim svetom, industrijo** in **državo** v obliki modela trojne vijačnice z namenom **spodbuditve gospodarskega in družbenega razvoja**.

Vsak dan se na trgu pojavljajo **nove tehnologije**, še posebej na področju **digitalizacije**. Vedno več je tehnologij je **zelo kompleksnih** in jih podjetja in druge javne ter zasebne organizacije vedno **težje obvladujejo**. Zato so **vsi deležniki prisiljeni v povezovanja**, predvsem, da nadoknadijo **primanjkljaj kompetenc zaposlenih** in s tem **izboljšajo svojo storitev**.

V okviru ekosistema SRC–EDIH so **kadri rdeča nit** celotnega projekta. Soočiti se bo potrebno s **staranjem prebivalstva** in **pomanjkanjem IKT specialistov**. Potreba po **digitalnih kompetencah** v zadnjih letih narašča pri skoraj vseh poklicih in podjetjih, vključno z MSP. Poleg tega **pa napredne digitalne tehnologije** zahtevajo bolj **napredne digitalne kompetence ljudi** v vseh gospodarskih sektorjih, v javni upravi ter visokošolskih zavodih.

Več o projektu SRC – EDIH

SRC-EDIH

Shaping Europe's
digital future